STUDIJA SLUČAJA 2

Da li pekara treba zaposliti još radnika?

Pekara „Zlatni klas“ suočava se sa povećanom potražnjom za svojim proizvodima. Vlasnik razmatra mogućnost zapošljavanja dodatnih radnika kako bi povećao dnevnu proizvodnju. Pekara raspolaže postojećim proizvodnim prostorom, pećima i ostalom opremom. U kratkom roku nije moguće značajnije povećati kapacitet opreme, pa vlasnik može mijenjati prvenstveno broj angažovanih radnika.

Menadžer je prikupio podatke o odnosu broja angažovanih radnika i ukupne dnevne proizvodnje. Pretpostavlja se da svi radnici rade u istim uslovima, da se tehnologija ne mijenja i da su ostali faktori proizvodnje konstantni.

BROJ RADNIKA (L)	UKUPNA DNEVNA PROIZVODNJA (TP), KOMADA
1	20
2	50
3	90
4	120
5	140
6	150
7	154
8	154
9	148
10	136

Zahtjev 1: Analiza proizvodnje

Dopunitii tabelu izračunavanjem prosječnog proizvoda rada (AP) i graničnog proizvoda rada (MP).

- Prosječni proizvod rada: (AP=TP/L)
- Granični proizvod rada: (MP=ΔTP/ ΔL)

Za potrebe zadatka pretpostavite da je proizvodnja bez angažovanih radnika jednaka nuli.

BROJ RADNIKA (L)	TP	AP	MP
1	20		
2	50		
3	90		
4	120		
5	140		

6	150
7	154
8	154
9	148
10	136

Zahtjev 2: Tumačenje rezultata

Odgovorite na sljedeća pitanja na osnovu izračunatih pokazatelja.

1. Pri kojem broju radnika pekara ostvaruje najveću ukupnu proizvodnju?
2. Pri kojem broju radnika je prosječni proizvod rada najveći?
3. Šta se dešava sa graničnim proizvodom rada kako se povećava broj radnika?
4. Zašto dodatni radnik u početku može značajno povećati proizvodnju, dok kasnije njegov doprinos postaje sve manji?
5. Kako objašnjavate situaciju u kojoj dodatni radnik ne povećava ukupnu proizvodnju?
6. Zašto se nakon određenog broja radnika ukupna proizvodnja smanjuje?

Zahtjev 3: Prepoznavanje faza proizvodnje

Na osnovu odnosa TP, AP i MP:

1. Odredite faze proizvodnje kroz koje pekara prolazi povećavanjem broja radnika.
2. Objasnite po čemu se te faze razlikuju.
3. U kojoj fazi bi menadžer trebalo posebno da razmotri racionalnost daljeg angažovanja radnika i zašto?

Zahtjev 4: Menadžerska odluka

Vlasnik pekare razmatra zapošljavanje osmog, devetog ili desetog radnika. Pripremite preporuku vlasniku u kojoj ćete odgovoriti na sljedeća pitanja:

- Da li bi trebalo zaposliti osmog radnika?
- Šta biste preporučili u vezi sa zapošljavanjem devetog i desetog radnika?
- Da li je najveća ukupna proizvodnja automatski i najbolja poslovna odluka?
- Koje dodatne podatke biste tražili prije konačne odluke?

Važno: *Svaku preporuku obrazložite ekonomskom logikom*.

Zahtjev 5: Unapređenje organizacije proizvodnje i povećanje proizvodnog kapaciteta

Vlasnik ne želi odmah ulagati u novu peć, ali želi povećati proizvodnju. Predložite dvije mjere kojima bi mogao poboljšati organizaciju proizvodnje u kratkom roku i jednu mjeru koja bi zahtijevala promjenu kapaciteta u dugom roku. Obrazložite kako bi se te mjere mogle odraziti na proizvodnu funkciju pekare.